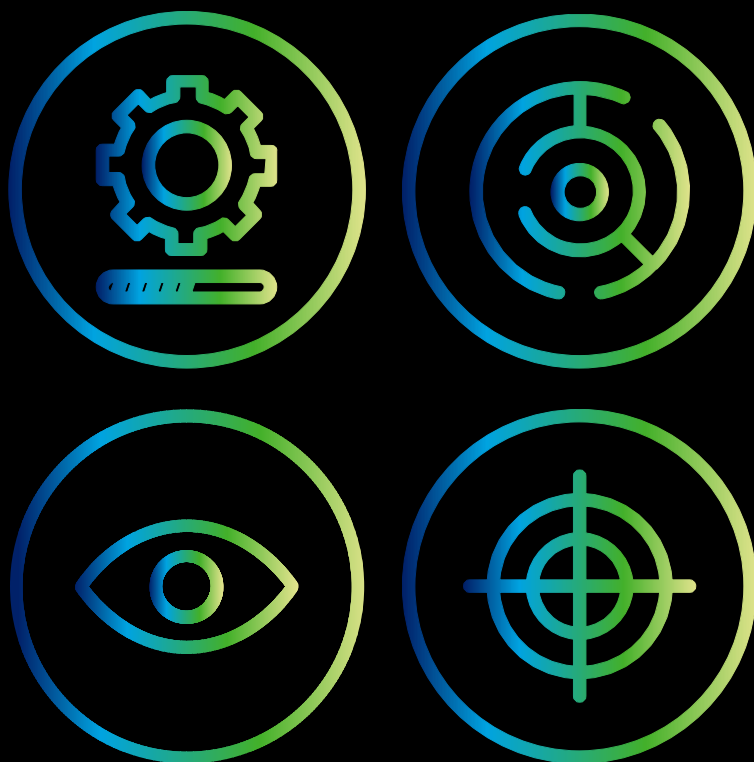

Deloitte.

dReport: Červen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu daňových, právních a účetních novinek, získajte nové informace z oblasti dotací a investičních pobídek.

Daně

**Dotace
a investiční
pobídky**

dReport: Červen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu novinek z daní, dotací a investičních pobídek.

Aktuální judikatura z oblasti daně z příjmů právnických osob

Přinášíme vám přehled zajímavých judikátů z oblasti daně z příjmů právnických osob, kterými se v poslední době zabýval Nejvyšší správní soud (NSS), a rovněž jeden důležitý náleze Ústavního soudu (ÚS).

Zajišťovací převod vlastnického práva k obchodnímu podílu

První z judikátů NSS se týká existence vztahu spojených osob dle § 23 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o daních z příjmů“) a daňové uznatelnosti úroků dle § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů v případě, kdy byla mezi bankou jako poskytovatelem úvěru a společností, které byl úvěr poskytnut, uzavřena smlouva o zajišťovacím převodu vlastnického práva k obchodnímu podílu.

Správce daně kvalifikoval vztah mezi společností (dlužníkem) a bankou jako vztah osob kapitálově spojených ve smyslu § 23 odst. 7 písm. a) bod 2 zákona o daních z příjmů, neboť banka se na základě smlouvy o zajišťovacím převodu obchodního podílu stala jediným společníkem společnosti. Protože měl dlužník záporný vlastní kapitál, posoudil správce daně všechny úroky z úvěrů poskytnutých bankou jako daňově neuznatelný náklad dle pravidel nízké kapitalizace (§ 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů).

NSS ve svém rozhodnutí potvrdil, že zajišťovací převod práva má za následek úplný převod vlastnických práv k obchodnímu podílu. Banka se tímto převodem stala reálným vlastníkem společnosti a skutečnost, že na základě uzavřené dohody byl výkon práv společníka na straně banky omezen, nemění podstatu jejího postavení jako vlastníka. Dle NSS se při zajišťovacím převodu práva nejedná o „formální“ převod – právní účinky převodu obchodního podílu jsou plnohodnotné, včetně účasti na základním kapitálu. Zde musíme upozornit na to, že NSS ve svém rozhodnutí vycházel z právní úpravy smlouvy o zajišťovacím převodu vlastnického práva dle „starého“ občanského zákoníku, nicméně z argumentace předložené soudem je velmi pravděpodobné, že by ke stejným závěrům došel i za současného znění „nového“ občanského zákoníku. NSS tedy konstatoval, že banka a společnost se staly navzájem osobami kapitálově spojenými dle § 23 odst. 7 zákona o daních z příjmů, čímž byla splněna jedna ze základních podmínek pro vyloučení nadlimitních úroků z daňově uznatelných nákladů dle § 25 odst. 1 písm. w) zákona o daních z příjmů.

Vzhledem k uvedeným závěrům soudů tedy doporučujeme v rámci „úvěrového“ financování věnovat zvýšenou pozornost zajišťovacím instrumentům sjednaným ve smlouvě, neboť některé z nich mohou mít vliv na posouzení daňové uznatelnosti nákladů.

Podmínky uznatelnosti úrokových nákladů

Druhý judikát NSS, na který bychom rádi upozornili, se týkal problematiky korunových dluhopisů, kdy jsou úroky z korunových

dluhopisů vypláceny osobě, jež nevede účetnictví. Konkrétně se jednalo o otázku, zda má být daňová uznatelnost úroků z dluhopisů posuzována podle § 24 odst. 2 písm. zi) zákona o daních z příjmů, který váže uznatelnost takového úroku na faktické zaplacení, anebo zda se má postupovat podle obecné klauzule daňové uznatelnosti výdajů uvedené v § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů.

Rozšířený senát NSS potvrdil, že uznatelnost úroků z dluhopisů není vázána na jejich faktické zaplacení tak, jak stanoví § 24 odst. 2 písm. zi) zákona o daních z příjmů, a to ani v minulosti, ani aktuálně. U úroků z dluhopisů se tedy při posuzování jejich daňové uznatelnosti postupuje podle obecné klauzule uvedené v § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů.

Toto usnesení rozšířeného senátu NSS však ve své argumentaci přináší další aspekty výkladu zákona o daních z příjmů, které stojí za povšimnutí. Jednak v něm NSS shrnul zásadní závěry k používání legislativní zkratky v právních předpisech, když uvedl, že legislativní zkratka je pouze technickým prostředkem ke zpřehlednění právního textu, tj. je stručným slovním označením, kterým se v právním předpisu nahrazuje obsírnější sousloví nebo výčet. Legislativní zkratka neslouží k definování právních pojmů a její zavedení nemá faktický vliv na jejich výklad. Je také důležité si uvědomit, že podle NSS legislativní zkratka „platí“ od toho místa, kde byla v daném právním předpisu použita, dále. Legislativní zkratku je třeba používat důsledně a přesně v tom znění, v jakém byla v zákoně zavedena. Nelze ji zaměňovat za jinak formulovaný soubor slov (například když je změněno pořadí slov nebo jsou vložena další plnovýznamová slova).

Dále se rozšířený senát věnoval i vztahu ustanovení § 24 odst. 1 a § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů a ve svém rozhodnutí shrnul dosavadní ustálenou judikaturu NSS, podle které § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů nerozšiřuje okruh daňově uznatelných výdajů, ale specifikuje nebo modifikuje pravidla uvedená v § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů. Připomínáme, že § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů říká, že za daňově uznatelný výdaj je možné považovat náklad vynaložený na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů. Výdaje podle § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů jsou potom výdaji podle odstavce prvního, které jsou vyjmenovány demonstrativně a pro něž zákonodárce stanovil zvláštní (často mírnější nebo technicky odlišné) režimy prokázání. Výdaje uvedené v § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů se zpravidla považují za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, aniž by to musel daňový subjekt výslovně prokazovat. Podmínka věcné souvislosti se zdanitelnými příjmy je u nich „automaticky“ splněna, pokud výdaj souvisí s činností poplatníka. NSS však upozorňuje, že je nutné mít na zřeteli, že uvedení výdaje v § 24 odst. 2 zákona o daních z příjmů nezakládá vždy jeho automatickou daňovou uznatelnost

bez dalšího. U některých výdajů jsou v odst. 2 stanoveny pouze doplňující nebo modifikující podmínky pro jejich uznatelnost, které nezbavují daňový subjekt povinnosti prokázat naplnění generální klauzule z § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů. Typickým příkladem je právě „test zaplacení“ u úroků ze zápůjček a úroků z úvěrů dle § 24 odst. 2 písm. z) zákona o daních z příjmů. Jinými slovy, i když se jedná o úroky ze zápůjčky poskytnuté fyzickou osobou, která nevede účetnictví, není jedinou podmínkou jejich uznatelnosti pouze zaplacení, ale musíme se zkoumat a prokázat i účel takové zápůjčky a její souvislost se zdanitelnými příjmy.

Zneužití práva

Posledním soudním rozhodnutím, které v tomto článku zmíníme, je zamítnutí ústavní stížnosti, která směřovala proti postupu správce daně a správních soudů ve věci uplatnění úroků z tzv. korunových dluhopisů jako daňově uznatelných nákladů podle § 24 odst. 1 zákona o daních z příjmů. Správce daně a správní soudy v tomto případě posoudili uplatnění úroků jako zneužití práva, což dotčená společnost rozporovala u Ústavního soudu.

Námítky společnosti byly zaměřeny jednak na porušení článku 11 odst. 5 Listiny, podle kterého může docházet ke zdanění jen na základě zákona, a dále na neuplatnění principu „in dubio mitius“ („v pochybnostech mírněji“). U první části této námítky ÚS jasně

konstatoval, že daň je možné ukládat i na základě výkladu zákona. Požadavek „na základě zákona“ neznamená pouze doslovný výklad vyhlášeného znění zákona, ale i jeho interpretaci, která zahrnuje restriktivní a extenzivní výklad i tzv. dotváření práva. Restriktivnímu či extenzivnímu výkladu ustanovení daňových zákonů při využití obecně uznávaných interpretačních metod ústavní pořádek nebrání. K požadavku na uplatnění principu in dubio mitius ÚS uvedl, že je možné jej aplikovat pouze tehdy, pokud existují zásadní výkladové pochybnosti, které nelze odstranit běžnými výkladovými metodami. Neurčitost zákona a možnost jeho jiného výkladu bez dalšího nezakládá důvod pro upřednostnění výkladu, jenž je pro daňového poplatníka mírnější.

Tyto závěry ÚS tak potvrzují legitimitu výkladu principu zneužití práva správními soudy.

Marie Velflová

mvelflova@deloittece.com

Jitka Fridrichová

jfridrichova@deloittece.com

Informace daňové správy k „novému“ způsobu odpisování fotovoltaických elektráren

Generální finanční ředitelství vydalo 13. června 2025 metodickou informaci, která obsahuje doporučení, jak nově postupovat při odpisování fotovoltaické elektrárny. Změny v této oblasti přinesla novela energetického zákona, která zrušila dosavadní způsob odpisování fotovoltaických elektráren. O tom, jaká jsou nová pravidla a jak k nim podle daňové správy přistupovat, se dočtete v našem článku.

Problematice odpisování fotovoltaických elektráren jsme se na našem blogu věnovali již v [dubnovém článku](#), kde jsme upozornili na zrušení speciálního způsobu odpisování fotovoltaických elektráren upraveném v § 30b zákona o daních z příjmů a aplikaci obecných pravidel pro jejich odpisování. Zároveň jsme upozornili, že v souvislosti s touto změnou se očekává vydání metodické informace ze strany daňové správy, která měla obsahovat postup, jak po této změně přistoupit k odpisování fotovoltaické elektrárny.

Avizovaná informace GFŘ byla vydána dne 13. 6. 2025 a z hlediska odpisování rozdělila fotovoltaické elektrárny (dále jen „FTVE“) na tři kategorie:

- **Fotovoltaická elektrárna jako součást stavby**

Jedná se o situaci, kdy je fotovoltaická elektrárna zdrojem elektrické energie pro konkrétní budovu (dům) dle stavebních předpisů. V tomto případě bude fotovoltaická elektrárna jako celek (tj. stavební i technologická část) odpisována jako součást této budovy ve smyslu +++++) Přílohy č. 1 k zákonu o daních z příjmů. V praxi tedy bude pro délku odpisové doby fotovoltaické elektrárny rozhodující odpisová skupina stavby, jejíž bude elektrárna součástí – a to zpravidla 30 let, pokud se bude jednat o výrobní budovu, případně 50 let, pokud se bude jednat např. o administrativní budovu.

- **Fotovoltaická elektrárna jako výrobní zařízení**

Do této kategorie patří fotovoltaické elektrárny, jež se považují za účelové zařízení sloužící k provozování služeb (výkonů), které s budovou nebo se stavbou netvoří jeden funkční celek, i když jsou s ní pevně spojeny, a odpisuje se tedy samostatně. Takové vyhodnocení připadá v úvahu v případě,

kdy fotovoltaická elektrárna není zdrojem elektrické energie pro konkrétní budovu (objekt). Za těchto okolností se uplatní základní princip posuzování fotovoltaické elektrárny pro daňové účely spočívající v oddělení stavební a technologické části stavby elektrárny a jejich samostatné odpisování ve smyslu § 26 odst. 2 ZDP. V tomto případě se její technologická část pro účely ZDP považuje za samostatné hmotné movité věci, které budou zatříděny zpravidla do 2. nebo 3. odpisové skupiny.

- **Fotovoltaická elektrárna jako dočasná stavba**

Pokud stavební úřad předem omezí dobu trvání nebo životnosti stavby FTVE v souladu se stavební zákonem, pak se tato „dočasnost“ vztahuje na stavbu FTVE jako celek, tedy i na její technologickou část, s tím, že se odpis podle zákona o daních z příjmů stanoví jako podíl vstupní ceny majetku a určené doby trvání.

Na závěr ještě doplňujeme, že se informace věnuje také výkladu souvisejících přechodných ustanovení a specifickému postupu pro položky hmotného majetku, u kterých bylo zahájeno (časové) odpisování v rozmezí od 1. července 2024 do 31. července 2025.

Marie Velflová
mvelflova@deloittece.com

Jitka Fridrichová
jfridrichova@deloittece.com

Přehled novinek

Aktivity daňové správy

V nedávné době byla finálně schválena a zveřejněna vyhláška Ministerstva financí, která upravuje způsob výpočtu podlahové plochy v návaznosti na novelu zákona o DPH přinášející od 1. července změny v oblasti nemovitostí. Vyhláška vymezuje pojmy jako místnost, prostor a půda a stanovuje metodiku pro výpočet podlahové plochy stavby, její části, místnosti a prostoru, což je nezbytnou podmínkou pro správné postupování dle zákona o DPH.

Generální finanční ředitelství (GFŘ) zveřejnilo návrh informace týkající se výkladu nového ustanovení § 74b zákona o DPH platného od 1. 1. 2025, který ukládá povinnost opravit nárok na odpočet daně u závazků po určité době po splatnosti. Klíčovým bodem je potvrzení dříve avizovaných výkladů tohoto ustanovení, tedy že se povinnost snížit uplatněný odpočet nevztahuje na přijatá zdanitelná plnění podléhající tuzemskému i přeshraničnímu režimu přenesení daňové povinnosti. Informace dále popisuje způsob vykazování v daňovém přiznání a kontrolním hlášení pro měsíční i čtvrtletní plátce a řeší specifické situace jako pohledávky s dělenou splatností, vzájemný zápočet, postoupené pohledávky, různé sazby daně u přijatých zdanitelných plnění, krácený a poměrný nárok na odpočet daně a postup u obchodního majetku nově registrovaných plátců. Návrh informace je v současnosti v připomínkovém řízení, a proto je možné, že do konečné verze budou ještě provedeny úpravy.

Judikatura Nejvyššího správního soudu

V rozhodnutí NSS ve věci **7 Afs 317/2024-23** bylo předmětem sporu, zda správce daně vyměřil oprávněně pokutu 50 000 Kč v případě, kdy daňovému subjektu nevznikla povinnost podat kontrolní hlášení (KH) ve stanovené (zákoně) lhůtě a nepodal jej ani na základě výzvy správce daně v náhradní 5denní lhůtě. Dle NSS nelze pokutovat subjekt za pouhé nereagování na výzvu správce daně k podání následného kontrolního hlášení dle § 101g odstavce 1 zákona o DPH, který stanovuje oznamovací povinnost. V tomto případě bylo pro uložení pokuty nutné i to, aby měl daňový subjekt primární povinnost podat KH ve stanovené lhůtě bez výzvy. Tento rozsudek může být velice významný, avšak pouze pro období před 1. 1. 2025. Novela zákona o DPH totiž nově umožňuje uložení sankce i v případě, že jediným vadným postupem plátce je skutečnost, že nereaguje na výzvu k podání KH.

Ve věci **8 Afs 113/2024-60** NSS rozhodoval o nároku na odpočet daně u nákladů na propagaci loga, kterou byla označena čerpací stanice. Zadavatel/příjemce reklamy stanici PHM přitom sám neprovozoval, ale pronajal ji jinému provozovateli. Poskytovatel reklamy toto logo propagoval na reklamních plochách na karosériích automobilů. NSS upozornil, že pro uplatnění nároku na odpočet DPH je nezbytné, aby mezi přijatým plněním a výstupem ekonomické činnosti existovala přímá a bezprostřední souvislost, přičemž cena vstupu musí být reflektována v ceně výstupu. V daném případě soud shledal, že náklady na propagaci loga nebyla prvkem spoluúčastícím cenu pronájmu – smluvní vztahy

nebyly časově a věcně sladěny tak, aby byla tato vazba prokázána. NSS proto konstatoval, že reklamu nelze považovat za součást ekonomické činnosti jejího příjemce, a nárok na odpočet DPH mu tak nevznikl. Tento rozsudek významně upřesňuje výklad přímé a bezprostřední souvislosti, což může ovlivnit stávající přístup soudů či správce daně k posuzování nároku na odpočet DPH, a zároveň klade na podnikatele vyšší nároky v oblasti důkladného propojení nákladů s cenotvorbou výstupů.

Judikatura SDEU

- Ve věci **C-234/24 Brose** vydal generální advokát stanovisko k otázce zdanitelnosti přepravy výrobních forem používaných při výrobě zboží. Příklad se týkal bulharské společnosti, která vyrobila formu a následně na ní produkovala výrobky, jež intrakomunitárně prodávala slovenskému zákazníkovi (dodání těchto výrobků bylo osvobozené). Forma přitom byla v průběhu výroby prodána nejprve německé společnosti a ta ji následně prodala zmiňovanému slovenskému zákazníkovi. Forma přitom vždy zůstala fyzicky v Bulharsku, proto na její prodej byla aplikována bulharská DPH. Slovenská společnost požádala o vrácení DPH v Bulharsku. Tato žádost však byla lokálním správcem daně zamítnuta, neboť podle jeho názoru DPH neměla být účtována. Generální advokát uvedl, že k dodání formy došlo, protože s ní bulharská společnost nedisponovala a nenesla rizika jejího zničení. Současně by se nemělo jednat o vedlejší plnění k osvobozenému prodeji výrobků. Proto dodání formy správně podléhalo bulharské DPH. Generální advokát navíc dodal, že i pokud by prodej formy představoval vedlejší plnění k dodávaným výrobkům, bylo by stejně nutné jej zdanit, protože forma nebyla přepravena do jiného členského státu. Výklad generálního advokáta je dle našeho názoru velmi kontroverzní.
- Ve věci **C-232/24 Kosmiro** vydal generální advokát stanovisko ke zdanitelnosti faktoringových služeb poskytovaných společností Kosmiro. Konkrétně šlo o běžný faktoring (odkup pohledávek před splatností) a dále o financování na bázi zástavy (úvěr zajištěný pohledávkou). Za své služby firma Kosmiro dostávala paušální zřizovací poplatek a poplatek za financování. Generální advokát uvedl, že obě služby jsou úplatné a spadají pod pojem vymáhání dluhů podle směrnice o DPH. Byť je financování součástí faktoringu, hlavním cílem služeb je pomoc s vymáháním pohledávek, nikoli získat financování. Z tohoto důvodu se generální advokát domnívá, že Kosmiro má odvádět DPH ze všech poplatků. Stanovisko generálního advokáta se v některých aspektech liší od dřívější judikatury SDEU, jež mohla být vykládána odlišně. Závěr SDEU v této věci bude důležitým vodítkem pro přístup v praxi.
- Ve věci **C-433/24 Galerie Karsten Greve** vydal generální advokát stanovisko týkající se podmínek zvláštního režimu pro obchodníky s uměleckými díly. Příklad se zabýval otázkou, zda lze za autora uměleckého díla považovat právnickou osobu, přes kterou autor (fyzická osoba), který dílo zhotovil, prodává

svá díla. Generální advokát uvedl, že dílo musí být vytvořeno fyzickou osobou ručně a bez mechanických postupů, avšak dodání díla může proběhnout i prostřednictvím právnické osoby, pokud má autor v této právnické osobě rozhodující pravomocí a pokud příjem z prodeje tvoří přímo či nepřímo podstatnou část jeho majetku. Jestliže argumenty tohoto stanoviska převezme i SDEU, může to formovat interpretaci současných pravidel dokonce i v jiných oblastech DPH.

Tomáš Brandejs
tbrandejs@deloittece.com

Krátce z mezinárodního zdanění

NOVINKY VE SMLOUVÁCH O ZAMEZENÍ DVOJÍMU ZDANĚNÍ

Dne 14. května byla podepsána smlouva o zamezení dvojímu zdanění mezi Českou republikou a **Tanzanií**. Nyní bude následovat legislativní proces v obou zemích, aby smlouva mohla vstoupit v účinnost.

Česká republika se také dohodla na znění smlouvy s **Ománem**. Jelikož znění smlouvy obsahuje ustanovení reflektující očekávanou, dosud však legislativně nepřijatou ománskou právní úpravu v oblasti daně z příjmů fyzických osob, budou navazující legislativní procesy týkající se této smlouvy v obou zemích zahájeny až po přijetí této právní úpravy.

Vláda České republiky také schválila znění smlouvy s **Keňou**, o jejímž sjednání jsme informovali letos v [únoru](#).

NOVINKY TÝKAJÍCÍ SE PŘEVODNÍCH CEN

Aktualizace OECD profilů zemí ohledně převodních cen

OECD zveřejnila [aktualizované profily zemí v oblasti převodních cen](#), které nyní pokrývají celkem 78 jurisdikcí. Mezi nově aktualizované profily patří mimo jiné také Slovensko.

Profily poskytují základní přehled o domácí legislativě v klíčových oblastech převodních cen, například přehled dokumentačních povinností a lhůt. Nově jsou doplněny i informace o přístupu k obtížně ocenitelnému nehmotnému majetku (tzv. *hard-to-value intangibles*) a o zjednodušeném režimu pro marketingové a distribuční činnosti (tzv. *Amount B*), který je součástí iniciativy dvoupilířového řešení OECD.

Profily jsou sestavovány přímo na základě informací poskytnutých jednotlivými státy. Další aktualizace OECD plánuje ve druhé polovině roku 2025.

OECD upozorňuje na časté chyby ve zprávách podle zemí (CbCR)

OECD zveřejnila [aktualizovaný přehled nejčastějších chyb](#), kterých se společnosti dopouštějí při přípravě zpráv podle zemí (Country-by-Country Reports, CbCR).

Přestože hlavním účelem CbCR zůstává posuzování převodních cen nadnárodních skupin, význam těchto zpráv dále roste – zejména proto, že CbCR slouží i jako podklad pro uplatnění dočasných zjednodušujících pravidel (tzv. *transitional safe harbours*) v rámci pravidel globálního minimálního zdanění OECD (Píleř II). Správnost reportovaných údajů je proto zásadní.

V českém kontextu se nová doporučení týkají pouze omezeného počtu společností – konkrétně těch, které mají povinnost zprávu za nadnárodní skupinu skutečně sestavovat a podávat. Na většinu českých členských společností, které podávají pouze tzv. ohlášení (*notification*), nemá dokument přímý dopad.

Aktualizované pokyny navazují na [původní verzi z listopadu 2019](#) a nově obsahují seznam 28 typických chyb. Mezi nejčastější patří chybějící či nesprávně uvedené daňové identifikační číslo (TIN), nesprávné vykázání splatných či zaplacených daní a chybné označení členských subjektů v jednotlivých částech zprávy.

DALŠÍ NOVINKY

Maďarská vláda navrhuje komplexní změny v daňových zákonech

Maďarský parlament bude v brzké době projednávat vládní návrh na komplexní změny daňových zákonů. V oblasti zdanění právnických osob se změny mají týkat podpory vědy a výzkumu prostřednictvím zvýšení limitu pro odpočet nákladů vynaložených ve spolupráci s veřejnými institucemi (z původních 50 milionů HUF na 150 milionů HUF). V oblasti daně z příjmů fyzických osob mají změny cílit na podporu rodin s dětmi.

Naopak vyššímu zdanění mají i v roce 2026 nadále podléhat mimořádné zisky finančních institucí – oproti roku 2025 bude sazba zvýšena ze 7 % na 8 % pro daňový základ do 20 miliard HUF a z 18 % na 20 % pro část základu nad touto hranicí. Dílčí změny jsou plánovány také v oblasti DPH, spotřební daně, správy daní a účetnictví (například v oblasti konsolidace a pravidel navazujících na globální minimální zdanění).

Litva cílí na zvýšení daňových sazeb v rámci vládní daňové reformy

Dalším evropským státem, který plánuje provést zásadní změnu daňových předpisů, je Litva.

Mezi hlavní opatření patří zavedení progresivního systému daně z příjmů fyzických osob s novými hraničními sazbami 20 %, 25 % a 32 %, které se budou vztahovat na příjmy ze závislé činnosti a z podnikání. Nižšími sazbami (5 % a 15 %) budou zdaňovány vybrané typy příjmů, jako jsou podíly na zisku, příjmy z dlouhodobého držení kapitálového majetku a plnění ze životního pojištění.

U daně z příjmů právnických osob se sazba zvyšuje z 15 % na 17 %, omezuje se možnost přenosu daňové ztráty ve skupině a zavádějí se nové daňové odpočty na podporu výzkumu a vzdělávání. V oblasti daně z nemovitostí se počítá se zavedením progresivního zdanění, specifické daně z opuštěných či zanedbaných objektů a úlev pro rodiny s dětmi.

Mění se rovněž sazby DPH – nově bude 12% sazbě podléhat ubytování a doprava, 5% sazbě pak knihy. Zvyšují se i spotřební daně, zejména na slazené nápoje.

Účinnost výše uvedených změn je jednotně plánována na 1. ledna 2026.

Nizozemsko a Německo se zavázaly ke spolupráci na vytvoření společných pravidel pro oblast přeshraniční práce na dálku

V souvislosti s podepsáním protokolu ke smlouvě o zamezení dvojímu zdanění se Německo a Nizozemsko zavázaly k další bilaterální diskusi a spolupráci v oblasti pravidel pro práci na dálku, zejména v případech, kdy práce na dálku nezapříčiní vznik stálé provozovny. V rámci podepsaného protokolu bylo do smlouvy o zamezení dvojímu zdanění začleněno pravidlo, podle něhož budou zaměstnanci moci pracovat ve druhém smluvním státě až 34 dní v kalendářním roce, aniž by museli danit svůj příjem v obou smluvních státech, jak tomu bylo doposud.

Ze strany Nizozemska se jedná již o druhý počín, kdy prostřednictvím protokolu bilaterálně zakotvuje specifická pravidla pro práci na dálku a stálé provozovny. Prvním takovým krokem bylo bilaterální jednání s Belgií, které vyústilo v uzavření protokolu ke smlouvě, jenž specifikoval určitá „safe harbor“ pravidla, zejména pokud jde o to, za jakých okolností vzniká či nevzniká zaměstnavateli ve druhém státě stálá provozovna. Otázka stálé provozovny je v rámci mezinárodního zdaňování kontroverzní oblastí, v níž se jen obtížně hledá shoda – například v případě Německa, které má dlouhodobě rezervovaný postoj ke konceptu tzv. službové stálé provozovny.

Hongkong láká zahraniční společnosti zjednodušením pravidel pro přesun jejich sídla

Hongkongští zákonodárci schválili legislativní změnu, která zavádí výrazné zjednodušení procesu přesunu sídla zahraničních společností do Hongkongu (tzv. redomicilizace).

Společnostem, které nejsou založené podle hongkongského práva, ale splňují požadavky týkající se zázemí společnosti, integrity, ochrany členů a věřitelů či platební schopnosti, bude umožněn přesun sídla do Hongkongu, aniž by tím byla dotčena jejich aktiva, práva, povinnosti a závazky, stejně jako související smluvní a právní procesy. Hongkong rovněž zavádí jednostranné daňové úlevy pro redomicilizované společnosti s cílem eliminovat možné dvojí zdanění, kterému mohou čelit během zdaňovacího období, ve kterém k přesunu sídla dochází.

Po přesunu sídla budou mít tyto společnosti srovnatelné právní postavení jako společnosti založené podle hongkongského práva.

Evropská komise žalobou tlačí Švédsko ke změně pravidel zdaňování zahraničních kontraktorů

Evropská komise rozhodla postoupit případ řízení proti Švédsku k Soudnímu dvoru Evropské unie („SDEU“), protože Švédsko ani po opakovaných výzvách nezměnilo svá pravidla týkající se záloh/zajištění daně švédskými poplatníky ve vztahu k platbám za služby poskytované kontraktory usazenými v jiném členském státě EU nebo EHP. Tato záloha/zajištění činí 30 % z hrubé hodnoty poskytnutých služeb, kterou jsou švédští poplatníci – zákazníci povinni odvést švédskému finančnímu úřadu, pokud tito kontraktoři nemají schválení od švédského finančního úřadu (tzv. „F-tax“ povolení).

Komise se domnívá, že povinnost vybírat tuto zálohu/zajištění daně švédskými poplatníky – zákazníky i v případech, kdy zahraniční kontraktoři nemají ve Švédsku stálou provozovnu a tím pádem jim tam nevzniká daňová povinnost, je v rozporu se zásadou svobody poskytování služeb.

Evropská komise již dříve vyzvala Švédsko, aby tuto lokální úpravu změnilo, neboť je podle názoru Komise v rozporu s pravidly článku 56 Smlouvy o fungování EU a článku 36 Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Švédsko na tuto výzvu nezareagovalo, a proto Komise postoupila záležitost k Soudnímu dvoru Evropské unie.

Catherine Slavičková
cslavickova@deloittece.com

Tereza Šímová
tsimova@deloittece.com

Zdanění zahraničních (amerických) investic

V rámci České republiky jsme zvyklí na to, že příjmy z dědictví jsou osvobozeny od daně. Od roku 2014 byla v Česku dědická daň zrušena a příjmy z dědictví jsou osvobozeny i od daně z příjmů. Asi nikoho nepřekvapí, že toto není v zahraničí standard a že příjmy z dědictví jsou v mnoha jurisdikcích zdanitelné. Zdaleka ne každý však ví, že příjmy českých daňových rezidentů z majetku umístěného v zahraničí (což nejsou jen nemovitosti, ale například i akcie zahraničních společností), mohou podléhat zdanění v zahraničí, i přesto, že v domovském státě jejich majitele jsou tyto příjmy osvobozeny.

Typickým příkladem jsou Spojené státy americké. V Česku si v poslední době zvykáme na to, že investovat do amerických akcií může být z mnoha ohledů výhodné (a výnosné), ne každý však přemýšlí, co „bude, až tu nebude“, tj. jakým způsobem bude zdaněno dědictví.

Osoby s trvalým pobytem mimo USA podléhají americké dani z pozůstalosti v případě určitých aktiv umístěných v USA. Tato aktiva obecně zahrnují nemovitý a jiný hmotný osobní majetek nacházející se v USA, obchodní aktiva umístěná v USA, ale i akcie amerických společností.

Sazby daně z pozůstalosti se v současné době pohybují progresivně v rozmezí od 18 % do 40 %. Pro daňové nerezidenty je k dispozici pouze základní osvobození ve výši 60 000 USD (které se uplatní proti hodnotě aktiv zahrnutých do zdanitelného majetku jednotlivce v USA, jenž neměl ve Spojených státech bydliště). Daní se tedy celá hodnota majetku, nikoli pouze zisk.

Upozorňujeme rovněž, že v tomto případě nepomůže ani uzavřená smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a USA, neboť tato daň z pozůstalosti není smlouvou pokryta. Spojené státy mají k 1. lednu 2024 uzavřeny smlouvy o dani z pozůstalosti pouze se 16 jurisdikcemi a Česká republika mezi nimi není.

A to není bohužel zdaleka všechno. Slyšeli jste o „One Big Beautiful Bill Act“ („zákon“), který aktuálně prochází americkým legislativním procesem? Tento zákon má potenciální daňové dopady nejen na americké daňové rezidenty, ale rovněž na české společnosti s americkými dceřinými společnostmi, české jednotlivce investující v USA (např. do akcií amerických společností) i osoby podnikající v USA.

Pro zahraniční daňové rezidenty je důležitou součástí tohoto zákona oddíl 899. Ten obsahuje ustanovení, které by mohlo zvýšit daň osobám z tzv. „diskriminační cizí země“. Diskriminační cizí země je taková země, která má zavedenu daň, již USA považují za „nespravedlivou zahraniční daň“.

Nespravedlivá zahraniční daň zahrnuje například daň z digitálních služeb nebo pravidla nedostatečně zdaněných zisků („UTPR“). UTPR je součástí pravidel Pilíře II, což je globální minimální daň ve výši 15 %, přičemž v České republice jsou tato pravidla v procesu implementace.

Pokud by byla Česká republika považována za diskriminační cizí zemi, návrh zákona (pokud by byl implementován v současném stavu) by mohl současnou nebo budoucí daňovou zátěž pro české fyzické i právnické osoby zvýšit. Sazby daně uvalené na tyto diskriminační země by se obecně měly každoročně zvyšovat o 5 procentních bodů (až do maxima 20 procentních bodů nad zákonnou sazbu). Návrh zákona je koncipován tak, že by se toto zvýšení mohlo uplatňovat bez ohledu na uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

Aplikaci tohoto návrhu zákona je možno demonstrovat na příkladu amerických dividend přijatých českým rezidentem, které jsou typicky zdaněny v USA se sazbou omezenou smlouvou o zamezení dvojího zdanění uzavřenou mezi Českou republikou a USA (při splnění podmínek pro její využití) na 5 % nebo 15 %. Návrh zákona by obecně zvýšil tuto sazbu o 5 procentních bodů za každý rok, kdy je Česká republika považována za diskriminační cizí zemi (maximálně 20 procentních bodů nad zákonnou sazbu).

Stojí za zmínku, že zvýšené sazby daně by se pravděpodobně nevztahovaly na příjmy, které jsou americkým právem výslovně vyloučeny z aplikace daně (např. portfoliové podíly a pravděpodobně kvalifikované penzijní fondy).

Na závěr považujeme za důležité podotknout, že daň z pozůstalosti je již platná a účinná, zatímco „One Big Beautiful Bill Act“ ještě schválen není. V této souvislosti tedy nezbývá než vyčkávat. Přesto je vhodné mít na paměti zásadu, že „kdo je připraven, není překvapen“.

David Košut
dkosut@deloittece.com

NSS: Společnosti mají nárok na úrok z neoprávněně vybraného cla

V březnu jsme vás informovali o nálezů Ústavního soudu, který se zastal společnosti ve sporu o úrok z neoprávněně vybraného cla proti celnímu úřadu. Spor se tak vrátil zpět k rozhodnutí Nejvyššímu správnímu soudu („NSS“), který reagoval velmi rychle a pro společnost příznivě.

Skutkové okolnosti případu

Celní úřad doměřil společnosti dovozní clo a penále z důvodu zařazení dováženého zboží do nesprávné položky kombinované nomenklatury s nižší celní sazbou. Společnost doměřené clo zaplatila, avšak dodatečné platební výměry byly později změněny, resp. některé zrušeny, a neoprávněně vybrané clo bylo společnosti vráceno. Následně se společnost u celního úřadu domáhala zaplacení úroků z neoprávněně vybraného cla.

První rozhodnutí NSS

NSS nárok na úrok z neoprávněně vybraného cla nejprve neshledal s odůvodněním, že daňový řád není vnitrostátním předpisem, který by ve smyslu Celního kodexu EU nad rámec unijní úpravy stanovil České republice povinnost platit úroky z vráceného cla. V případě, že nezákonným postupem celního úřadu vznikla stěžovateli škoda, odkázal ji NSS na civilní žalobu podle zákona o odpovědnosti státu za škodu.

Druhé rozhodnutí NSS

Poté, co Ústavní soud konstatoval, že odůvodnění prvního rozhodnutí NSS nebylo ústavně konformní, a rozhodnutí zrušil, se NSS případem zabýval znovu. Ve svém druhém rozhodnutí již NSS vycházel ze závěru Ústavního soudu, podle kterého mají jednotlivci obecný nárok na výplatu úroků za období, po které jim bylo v rozporu s právem EU znemožněno disponovat peněžními částkami. Pokud právo EU neobsahuje pravidla kompenzace, je na členském státu, aby si pravidla stanovil sám. Vnitrostátní pravidla však nemohou fakticky znemožňovat společnosti domoci se svého nároku.

NSS dospěl k závěru, že řízení podle zákona o odpovědnosti státu za škodu není primárně určeno k hrazení úroků z neoprávněně zadržované částky, jak požaduje unijní judikatura, nýbrž k náhradě škody způsobené nezákonným rozhodnutím. Možnost jednotlivce domoci se v řízení o náhradu škody vyplacení úroků je spíše teoretická a pro účastníka celního řízení značně nejistá. Dle unijní judikatury by přitom jednotlivci měl náležet nárok na úrok v podstatě automaticky, resp. by k jeho úspěšnému uplatnění měla vést přímočará cesta, která nevyžaduje náročné prokazování, jež by společnosti nepřiměřeně zatěžovalo. Postup podle zákona o odpovědnosti státu za škodu proto NSS nepovažuje za vhodný způsob, jak se domoci nároku na úrok z neoprávněně vybraného cla garantovaného unijní judikaturou.

Požadavkům na kompenzaci hodnoty chybějících peněz v čase podle NSS mnohem lépe vyhovuje daňový institut úroku z nesprávně stanovené daně, upravený v daňovém řádu. Proto v případě, že celní úřad nesprávně stanovil a vybral clo, má povinnost tuto skutečnost společnosti kompenzovat úrokem z nesprávně stanovené daně, jehož roční sazba odpovídá repo sazbě ČNB zvýšené o 8 procentních bodů. Nárok na úrok však vznikne pouze v případě, že k nesprávnému stanovení cla došlo z důvodu porušení unijního práva, např. z důvodu nesprávného sazebního zařazení zboží celním úřadem.

Kateřina Devlin

kdevlin@deloittece.com

Alena Wágner Dugová

adugova@deloittece.com

Významné změny daňových zákonů na poslední chvíli

Dne 29. května 2025 se Poslanecká sněmovna ČR sešla k projednání novelizací daňových zákonů. S blížícím se koncem jejího volebního období měla ministerstva jednu z posledních šancí prosadit své priority. Na následujících řádcích stručně představujeme některé klíčové návrhy týkající se daňových předpisů.

Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele

Vláda popisuje [návrh tohoto zákona](#) jako nástroj ke snížení administrativní zátěže pro zaměstnavatele. Místo vyplňování desítek různých formulářů pro různé instituce budou zaměstnavatelé podávat pouze [jedno měsíční hlášení](#). Návrh také předpokládá, že v nadcházejících letech dojde ke zrušení srážkové daně z příjmů ze závislé činnosti a dalším změnám v oblasti mzdové agendy. Zákon má podle plánu nabýt účinnosti 1. ledna 2026.

Vzhledem k potenciálně vysokým šancím na schválení tohoto sněmovního tisku byly při včerejším druhém čtení v Poslanecké sněmovně předloženy další **pozměňovací návrhy ze strany vládních poslanců**:

Zrušení limitu 40 mil. Kč pro osvobození příjmu z prodeje cenných papírů, podílů v obchodních korporacích a kryptoaktiv od daně z příjmů fyzických osob.

- Pokud bude návrh schválen, fyzické osoby by mohly za splnění stanovených podmínek osvobodit zmíněné typy příjmů bez jakéhokoli hodnotového omezení.
- Navrhovaná účinnost je 1. ledna 2026.

Specifický režim pro tzv. kvalifikované zaměstnanecké opce

- Jedná se o systém zdanění, který doplňuje současně možnosti zdaňování zaměstnaneckých akciových plánů a je pro zaměstnavatele volitelný.
- Výhoda tohoto režimu spočívá v tom, že za splnění zákonných podmínek by určený příjem z uplatnění kvalifikované zaměstnanecké opce byl zdaňován jako ostatní příjem, a nikoliv jako zaměstnanecký příjem, tedy bez nutnosti odvádět zákonné pojistné.
- Tato úprava obsahuje mnoho specifických pravidel a je navržena s účinností od 1. ledna 2026.

Změny v uplatňování odčitatelné položky na výzkum a vývoj

- Navrhuje se úprava výše odpočtu, a to na 150 % výdajů vynaložených na výzkum a vývoj, pokud nepřesahují částku 50 mil. Kč. Pokud výdaje tento limit převýší, budou podpořeny 100% odpočtem. Limit 50 mil. Kč se sleduje za tzv. odpočtový celek.

- Nově bude možné uplatnit odpočet v období, ve kterém nárok vznikl, a v pěti následujících (dosud to byla tři období).
- Nová pravidla by měla platit od 1. 1. 2026, a to pouze pro nové odpočty.

Zvýšení hodnoty „nevýznamné“ pohledávky, ke které lze tvořit jednorázově 100% zákonnou opravnou položku, a to z 30 000 Kč na 50 000 Kč.

Zákon o dorovnávacích daních

Další očekávanou novelou je [změna zákona o dorovnávacích daních](#). Tato novela prošla 29. května taktéž druhým čtením, čímž se přiblížila ke svému schválení, které se ještě donedávna zdálo [poměrně nejisté](#). Novela obsahuje mnoho klíčových úprav současného zákona, pro praxi je však nejzásadnější prodloužení lhůt pro podání přiznání a informačního přehledu k české dorovnávací dani. Dle aktuálně platného znění má poplatník české dorovnávací daně povinnost podat daňové přiznání k české dorovnávací dani a související informační přehled nejpozději do 10 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Projednávaná novela by měla lhůty prodloužit následovně:

- podání daňového přiznání k české dorovnávací dani nejpozději do 22 měsíců po uplynutí zdaňovacího období a
- podání informačního přehledu k české dorovnávací dani do 15 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, resp. do 18 měsíců, jedná-li se o vstupní období skupiny.

Klíčové bude hlasování ve třetím čtení Poslanecké sněmovny, kde se rozhodne, které zákony a které pozměňovací návrhy budou v následujících letech platit. Budeme tento proces sledovat a průběžně vás informovat v článcích na [našem blogu](#) a na našich [webcastech](#).

Kateřina Novotná
knovotna@deloittece.com

Tereza Kavan Klimešová
tklimesova@deloittece.com

Roman Ženatý
rzenaty@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z daňového oddělení společnosti Deloitte nebo s jedním z následujících odborníků:

Přímé daně

Miroslav Svoboda

msvoboda@deloittece.com

Marek Romancov

mromancov@deloittece.com

Kateřina Novotná

knovotna@deloittece.com

Tereza Gebauer

tgebauer@deloittece.com

Miroslav Richter

MirRichter@deloittece.com

Roman Ženatý

rzenaty@deloittece.com

Imigrace

Tereza Kavan Klimešová

tklimesova@deloittece.com

Nepřímé daně

Adham Hafoudh

ahafoudh@deloittece.com

Radka Mašková

rmaskova@deloittece.com

Kontrolní hlášení

Jaroslav Beneš

jbenes@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Aktuální dotační výzvy v rámci Operačního programu Životní prostředí

Na konci června by měla být spuštěna podpora v oblasti odpadového hospodářství. Mířit bude hlavně na materiálové využití a recyklaci komunálních odpadů a jim podobných odpadů. Dále by podpora měla směřovat na kalové koncovky a možná i na kapacity pro nebezpečné, respektive zdravotnické odpady. Zároveň připomínáme, že stále běží dotační výzva zaměřená na likvidaci ekologické zátěže.

Vzhledem k tomu, že dotační výzva na podporu odpadového hospodářství dosud zveřejněna nebyla, uvádíme předpokládané parametry podpory:

- Podporované aktivity: třídění, recyklace, materiálové využití odpadů, kalové koncovky a nebezpečné odpady
- Podpora formou bankovní záruky a max. 20 % dotace
- Nutné materiálové využití výstupu z technologie, nelze podpořit energetické využití
- Příjem žádostí: pravděpodobně po dobu 2 let
- Výzva je průběžná
- Příjemce podpory musí zajistit udržitelnost projektu po dobu 5 let od jeho ukončení

Zároveň připomínáme, že aktuálně již běží dotační podpora na průzkum potenciálně kontaminovaných lokalit a sanace lokalit, kde se kontaminace potvrdila. Jde o lokality, kde primárně před rokem 1989 probíhala výroba, zemědělská či jiná činnost, která kvůli neexistenci pravidel pro ochranu životního prostředí mohla zanechat zátěž v půdě, budovách nebo podzemní vodě. Smyslem projektů je ověřit případné riziko a v případě jeho potvrzení zdroj kontaminace odstranit.

- Podporované aktivity: průzkumné práce, zpracování analýzy rizik, sanační práce
- Max. míra dotace: 85 % způsobilých výdajů projektu
- Příjem žádostí: průzkum a analýza rizik do 29. 4. 2026, sanace zátěží do 14. 11. 2025
- Nutné prokázat, že původce kontaminace neexistuje
- Výzva je průběžná
- Příjemce podpory musí zajistit udržitelnost projektu po dobu 5–10 let od jeho ukončení

Martin Veverka
maveverka@deloittece.com

Kontakty

V případě, že se Vás tato problematika dotýká, rádi Vám poskytneme podrobné informace. Prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Dotace CZ

Luděk Hanáček

lhanacek@deloittece.com

Antonín Weber

antoweber@deloittece.com

Dotace a investiční pobídky SK

Milan Šustek

msustek@deloittece.com

Investiční pobídky

Daniela Hušáková

dhusakova@deloittece.com

Deloitte Advisory, s. r. o.

Churchill I

Italská 2581/67

120 00 Praha 2 – Vinohrady

Česká republika

Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

dReport: Červen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu účetních novinek.

6 otázek a odpovědí k oceňování zásob vlastní činnosti pomocí kalkulačního vzorce

Jak správně ocenit zásoby vlastní činnosti či výroby?

To je jedna z nejčastějších účetních otázek, kterou řeší výrobní společnosti. Pokud se jedná o sériovou výrobu, nejsou obvykle pro ocenění během roku používány skutečné náklady, ale náklady kalkulované. Tedy tzv. kalkulační vzorec. V následujícím článku upozorníme, na co si dát při tomto způsobu oceňování pozor. Také shrneme nejdůležitější závěry vyplývající z nedávného rozsudku krajského soudu v Brně č. j. 31 Af 7/2024-51 (dále „rozsudek“), který řešil spor s finanční správou týkající se právě ocenění zásob.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v aktuálním znění definuje v § 25 odst. 5 písm. c) pojem vlastní náklady při ocenění zásob vytvořených vlastní činností jako přímé náklady vynaložené na výrobu, popřípadě i přiřaditelné nepřímé náklady, které se k ní vztahují. Vyhláška 500/2002 Sb. pak v § 49 odst. 5 umožňuje dvě metody stanovení vlastních nákladů, a to buď skutečnými náklady, nebo na základě kalkulace. Detailně se tímto tématem zabývá i interpretace Národní účetní rady I-35: Oceňování zásob vytvořených vlastní činností.

1. Může se lišit ocenění kalkulací a ocenění skutečnými náklady?

Odpověď je celkem snadná: ano, může, ale ne významně. To znamená, že je potřeba prokázat, že kalkulace zohledňuje skutečně vynaložené náklady. Dejme si příklad. Kalkulace stanovená na začátku roku počítala s tím, že cena materiálu bude 1 000 Kč/t a na tunu výrobku ho bude spotřebováno 1,2 t. Během roku ale došlo ke zlevnění materiálu na 900 Kč/t a zároveň se díky nové lince podařilo snížit množství odpadu, a tak bylo na 1 t potřebováno pouze 1,15 t materiálu. V případě, že by ocenění výrobků neobsahovalo nic jiného než materiál, pak by skutečné náklady na 1 t výrobku činily 1 035 Kč, zatímco náklady podle kalkulace by byly 1 200 Kč. Účetní jednotka by tak do ocenění zásob aktivovala více, než skutečně vynaložila, a to odporuje ustanovení zákona o účetnictví. Použití kalkulací má usnadnit běžný provoz a zejména má pomoci při aktivaci přiřaditelných nepřímých nákladů. Je tedy nutné zajistit, aby i méně přesná metoda (tj. kalkulace) docházela k výsledkům, které odrážejí ekonomickou realitu.

2. Jak je to s přiřaditelnými nepřímými náklady, co smí a co nesmí zahrnovat?

Mezi přiřaditelné nepřímé náklady nepatří administrativní náklady (např. účtárna), mzdové náklady vedení společnosti, náklady související s prodejem a skladovací náklady nebo náklady na přesun zásob, pokud takový přesun není běžnou součástí výrobního procesu. Další položkou, která nemůže být v kalkulaci zohledněna, je neefektivita. Jedná se například

o náklady související s odstávkou z důvodu poruchy, odpadním materiálem způsobeným chybou/poruchou nebo zmetky a dále náklady související s nevyužitou kapacitou či neúčelně vynaloženou prací. Takové náklady nelze kapitalizovat do ocenění zásob, protože nesouvisí přímo s výrobou daného výrobku ani mu nejsou přímo přiřaditelné, a jsou to tedy náklady běžného období.

3. Jak často je třeba kalkulace měnit?

Na to neexistuje jednoznačná odpověď. Jak ukázal předchozí příklad, je potřeba kalkulace měnit tak často, aby se stále co nejvíce blížily skutečnosti. Obvykle se kalkulace mění v okamžiku významné změny ceny vstupního materiálu nebo jiných vstupů (např. cena práce, cena energií) nebo při změně technologického postupu či při zefektivnění výroby. Dalším důvodem pro změnu kalkulace, zejména z titulu rozvrhování nepřímých nákladů, je významná změna objemu skutečné výroby v porovnání s plánovanou. Tady ale pozor, pokud je skutečný objem výroby nižší z důvodu neefektivit nebo nevyužití běžné kapacity, pak se kalkulace nemění. Viz výše. Nicméně v rámci inventarizace k rozvahovému dni by měly být kalkulace vždy prověřeny, zda se jejich vstupní hodnoty významně neliší od skutečnosti, a případně upraveny a zásoby přeceněny.

Právě k rozvahovému dni dochází k častým chybám. Někdy společnost nesprávně použije k ocenění zásob na konci roku kalkulace sestavené pro následující rok. Ty už ale obvykle vychází z nových (vyšších/nižších) cen pro další období a nereflktují tak náklady skutečně vynaložené na výrobu. Dalším častým problémem je zohlednění skutečných hodnot dle obrátkovosti zásob. Například obvyklá obrátkovost je jeden měsíc, a proto se společnost rozhodne použít pro aktualizaci kalkulaci údaje o výrobě a nákladech za poslední měsíc účetního období. Neuvědomí si ale, že v prosinci je významně nižší výroba – s ohledem na vánoční svátky – a nepřímé náklady rozpočítá dle v prosinci vyrobeného množství. Takový postup je ale chybný, protože rozvrhová základna, jak je uvedeno výše, musí vycházet z běžného objemu výroby. Také mzdové náklady za prosinec mohou být jednorázově významně vyšší vzhledem k možným celoročním/vánočním odměnám. Je tedy vhodnější vycházet z průměru např. za poslední tři měsíce.

4. Jak ověřit, že je kalkulace správně?

Ověření správnosti kalkulace není jednoduchý proces. Je třeba se zaměřit jednak na alokované množství spotřebovaného materiálu, hodin práce, hodin strojového času, kWh el. energie, litrů vody apod. a následně na jeho správné ocenění. Bylo by chybné porovnávat pouze skutečné ceny s těmi plánovanými. Způsobů, jak ověřit skutečně spotřebované množství, je nespočet. Od prostého pozorování výroby doprovázeného

měření až po využití moderní technologie zaznamenávající okamžiky výrobního procesu a množství vstupů. Je na každé společnosti, aby zvolila způsob, který je pro ni nejvhodnější. Je ale třeba nezapomínat, že je nutné mít dostatečné důkazy o tom, že kalkulace nebyla „vycucána z prstu“.

5. Pokud měním kalkulaci, jedná se o změnu metody, změnu odhadu, nebo o chybu?

Tato otázka opět nemá jednoduchou odpověď. Pokud se jedná o změny hodnot (ať už korunových, nebo množstevních) na základě aktuálního stavu, pak se jedná o změnu odhadu. Pokud se ukáže, že kalkulace obsahovala chybné hodnoty, nepřijatelné náklady nebo matematickou chybu, pak jde o chybu. Změna metody bude poměrně vzácná. Jednalo by se např. o situaci, kdy účetní jednotka dříve nezohledňovala v kalkulaci přiřaditelné nepřímé náklady a nyní je z důvodu zpřesnění hodnoty zásob začala v kalkulaci zohledňovat. Detailněji o dopadech změny metody, změny odhadu a chyby jsme psali [Účetní závěrka roku 2024: na co si dát pozor?](#).

6. A co vyplývá z rozsudku 31 Af 7/2024-51?

V rozhodovaném případě šlo o situaci, kdy společnost podstatně snížila hodnotu zásob a tvrdila, že toto snížení je způsobeno změnou metody, kdy předchozí kalkulace obsahovala správné režii a dle nové metody již správné režie není do ocenění zásob alokována. Společnost ale nebyla schopná prokázat, jak byly zásoby původně oceněny, tedy nedoložila soudu původní kalkulaci ani nevysvětlila, které náklady považovala za správné režii zahrnovanou do hodnoty zásob. Své tvrzení, že původní ocenění zásob obsahovalo správné režii, dokládala pouze novou kalkulací, která hodnotu zásob snižovala. Soud ale poukázal na skutečnost, že v individuálních případech naopak nová kalkulace ocenění

zásob navyšovala. Základním argumentem soudu při rozsudku ve prospěch finanční správy (která tvrdila, že se nejednalo o změnu metody, ale o chybu) ovšem bylo, že společnost nebyla schopná věrohodně prokázat, že původní ocenění bylo správně, tj. předložit původní kalkulaci podloženou skutečnými náklady. Dále krajský soud konstatoval, že společnost nebyla schopna vyčíslit dopad změny metody, protože nepřepočítala hodnotu zásob na skladě k počátku období dle nové metodiky, ale použila pouze odhad dle kalkulací použitých ke konci období.

Z rozsudku si tak můžeme odnést závěr, že je klíčové mít pro účely kontroly prováděné finančním úřadem k dispozici i historické kalkulace. Toto může být někdy problematické, zejména v situaci, pokud jsou kalkulace uloženy pouze v IT systému a jsou průběžně aktualizovány bez možnosti zobrazit předchozí hodnoty. Soud jednoznačně konstatoval, že ztrátu nebo nepřevzetí kalkulačního vzorce (např. z důvodu personálních změn) nelze považovat za relevantní objektivní důvody, které by ospravedlňovaly nedoložení správnosti původní hodnoty zásob.

Podle krajského soudu lze za změnu metody považovat pouze situaci, kdy je doložena původní i nová metoda, která je z hlediska účetních předpisů přípustná a jejíž změna není důsledkem chyby, ale promyšleného rozhodnutí společnosti a která vede k přesnějším/věrnějším zobrazení dané transakce/skutečnosti.

Martina Křížová Chrámecká
mkrizovachramecka@deloittece.com

Účinnost standardu IFRS 18 se blíží. Jste připraveni?

Standard IFRS 18 *Prezentace a zveřejňování v účetní závěrce* vstoupí sice v platnost až v roce 2027, ale jelikož bude vyžadovat plnou retrospektivní aplikaci, je nutné připravit srovnávací informace již za rok 2026. Změny se dotknou všech účetních jednotek bez ohledu na odvětví.

KLÍČOVÉ INFORMACE O STANDARDU

IFRS 18 *Prezentace a zveřejňování v účetní závěrce* je nový účetní standard vydaný v dubnu 2024, který stanoví požadavky na prezentaci a zveřejňování informací v účetní závěrce.

Nahrazuje standard IAS 1, přičemž beze změny přejímá řadu jeho požadavků, ale zavádí i požadavky nové, z nichž nejvýznamnější se týkají těchto oblastí:

- **Pozměněné struktury výkazu zisku a ztráty:**
 - nová klasifikační pravidla pro zařazení výnosů a nákladů do specifických kategorií (provozní, investiční, financování, daň z příjmů, ukončené činnosti) s určitými výjimkami pro účetní jednotky, které investují do aktiv a/nebo poskytují financování zákazníkům;
 - nově povinné mezisoučty (provozní zisk, zisk před financováním a daněmi);
 - nové pokyny pro prezentaci provozních nákladů (podle druhů, podle funkcí nebo obojí).
- Ačkoliv může dojít ke **změně vykazovaného „provozního zisku nebo ztráty“** účetní jednotky, nebude to mít vliv na uznávání nebo oceňování položek v účetní závěrce.
- **Nová zveřejnění týkající se měřítek výkonnosti definovaných managementem** (angl. management-defined performance measures, MPMs), která zvýší transparentnost a poskytnou investorům jasnější přehled o tom, jak se tyto ukazatele porovnávají s ukazateli definovanými IFRS.
- Vylepšené zásady pro **sdruzování a oddělování informací** (angl. aggregation and disaggregation), jež usnadní rozhodnutí, které položky jsou prezentovány v primárních účetních výkazech a jaké informace jsou zveřejněny v příloze.

Více informací o změnách, které nový standard přinese, naleznete v našem článku [Rada IASB vydala nový standard IFRS 18](#).

VÝZVY PŘI IMPLEMENTACI

IFRS 18 vyžaduje učinit několik **úsudků** a voleb **účetních zásad a politik**, které by měly být pečlivě zváženy. Tato rozhodnutí by neměla být přijímána izolovaně – budou mít **kaskádový efekt**

na další aspekty implementace. Na výzvy spojené s implementací se také zaměříme během našich podzimních webinářů a seminářů o IFRS 18.

CO BY MĚLY ÚČETNÍ JEDNOTKY NYNÍ DĚLAT?

Nyní je ideální čas zhodnotit dopady nových požadavků před začátkem srovnávacího období, tedy **před 1. lednem 2026**.

Doporučujeme našim klientům:

- Neignorovat problémy a náročné situace, které IFRS 18 pravděpodobně během implementace přinese.
- Seznámit se s podrobnými požadavky IFRS 18.
- Jmenovat vedoucího implementace IFRS 18 nebo pracovní skupinu.
- Připravit návrh struktury výkazu zisku a ztráty podle pravidel IFRS 18.
- Určit potřebné změny v existujících reportovacích systémech a procesech.
- Zhodnotit potřebu dalších vylepšení prezentace a zveřejňování v účetní závěrce na základě nových požadavků na sdružování a oddělování informací.
- Identifikovat měřítka výkonnosti definovaná managementem (MPM) v rámci IFRS 18 a připravit návrh zveřejnění včetně sesouhlasení.
- V případě potřeby vyhledat podporu od externích poradců.

HLEDÁTE VÍCE INFORMACÍ O IFRS 18?

Pokud chcete získat více podrobností, najdete je na [webové stránce IFRS Foundation](#), obsahující vzdělávací materiály, webináře a záznamy, a také na [webové stránce IAS PLUS od Deloitte](#), která shrnuje požadavky standardu.

JAK VÁM MŮŽEME V DELOITTE POMOCI?

- Připravíme pro vás na míru **workshopy nebo školení** zaměřené na požadavky IFRS 18.
- Posoudíme, **zda vaše společnost vykonává některou ze specifikovaných hlavních činností** podle standardu.
- Pomůžeme s **určením správné klasifikace** jednotlivých výnosů a nákladů.
- Poskytneme podporu při **aplikaci specifických pravidel IFRS 18** pro složité oblasti, jako jsou kurzové rozdíly, deriváty a hybridní smlouvy.

- Identifikujeme **potřebné změny** ve vašich vnitřních reportovacích systémech.
- Zhodnotíme **možný dopad nové struktury výkazu zisku a ztráty na klíčové ukazatele výkonnosti (KPI)** a další dohody navázané na současné metriky dle IAS 1.
- Připravíme **povinné srovnání prezentace výkazu zisku a ztráty** mezi obdobími dle IAS 1 a prvním rokem (či mezitímním obdobími) podle IFRS 18.
- Pomůžeme **identifikovat měřítka** výkonnosti definovaná managementem (**MPM**) a navrhnout poznámku k jejich zveřejnění v příloze.

KOHO KONTAKTOVAT?

- Máte-li zájem o podporu nebo potřebujete porozumět kterémukoli tématu týkajícímu se IFRS 18, obraťte se na **Tomáše Kachlíka**, vedoucího oddělení účetního poradenství.

Aleksandra Rytko
arytko@deloittece.com

Tomáš Kachlík
tkachlik@deloittece.com

Zveme vás na naše podzimní akce, kde se na standard IFRS 18 zaměříme:

16. 9. 2025 | **Co by měl o standardu IFRS 18 vědět každý ředitel** | webcast

20. 11. 2025 | **Nová éra reportingu: IFRS 18 od A do Z** | seminář (prezenčně v Praze a on-line)

Pro více informací sledujte náš [web s akcemi Deloitte](#).

Úpravy standardů IFRS 9 a IFRS 7 přijaty pro použití v Evropské unii

Dne 27. května 2025 přijala Evropská komise pro použití v Evropské unii úpravy standardů IFRS 9 *Finanční nástroje* a IFRS 7 *Finanční nástroje: Zveřejňování pod názvem Změny klasifikace a oceňování finančních nástrojů*. Datum účinnosti úprav v Evropské unii je stejné jako datum účinnosti stanovené radou IASB (účetní období začínající dne **1. ledna 2026 nebo později).**

Úpravy byly zveřejněny Radou pro mezinárodní účetní standardy (IASB) v květnu 2024.

Potřeba těchto úprav vyplynula z přezkumu (angl. post-implementation review) požadavků na klasifikaci a oceňování ve standardu IFRS 9 *Finanční nástroje*.

Tyto úpravy vyjasňují klasifikaci finančních aktiv s environmentálními, sociálními a správními („ESG“) a podobnými znaky a vypořádání závazků prostřednictvím elektronických platebních systémů. Úpravy rovněž ukládají požadavky na zveřejňování informací s cílem zvýšit transparentnost pro investory.

Úpravy IFRS 9 se týkají následujících témat:

- odúčtování finančního závazku vypořádaného elektronickým převodem;
- klasifikace finančních aktiv – smluvní podmínky, které jsou v souladu se základním úvěrovým uspořádáním;
- klasifikace finančních aktiv – finanční aktiva obsahující prvky „bez postihu“ (angl. non-recourse);
- klasifikace finančních aktiv —smluvně propojené nástroje.

Úpravy IFRS 7 zahrnují:

- zveřejňování investic do kapitálových nástrojů oceňovaných reálnou hodnotou do ostatního úplného výsledku (FVTOCI);
- zveřejňování smluvních podmínek, které by mohly změnit načasování či výši smluvních peněžních toků na základě toho, zda se vyskytne (nebo nevyskytne) určitá podmíněná událost.

Úpravy jsou účinné pro roční účetní období začínající

1. ledna 2026 nebo později. Je povoleno dřívější použití buď všech úprav najednou, nebo pouze úprav klasifikace finančních aktiv.

Účetní jednotka použije úpravy retrospektivně v souladu se standardem IAS 8 *Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby*. Účetní jednotka není povinna přepracovat předchozí období tak, aby odrážela aplikaci těchto úprav, ale může tak učinit pouze tehdy, pokud je to možné bez použití zpětného pohledu.

Více informací o úpravách standardů IFRS 9 a IFRS 7 jsme přinesli v článku [Rada IASB vydala úpravy IFRS 9 a IFRS 7](#).

Kompletní znění přijatých úprav najdete na oficiálních stránkách [Eur-Lex](#).

Zdroj: www.iasplus.com

Jitka Kadlecová
jkadlecova@deloittece.com

Stav schvalování IFRS v Evropské unii

Evropská poradní skupina pro účetní výkaznictví (EFRAG) aktualizovala svou zprávu, v níž je popisován stav schvalování všech IFRS, tj. standardů, interpretací a jejich úprav, naposledy 30. května 2025.

Na schválení Evropské komise k použití v Evropské unii čekaly k 25. červnu 2025 následující dokumenty rady IASB:

Nové standardy

- IFRS 18 *Prezentace a zveřejňování v účetní závěrce* (vydáno v dubnu 2024)
- IFRS 19 *Dceřiné podniky bez veřejné odpovědnosti: Zveřejňování* (vydáno v květnu 2024)

Úpravy

- Úpravy standardu IFRS 9 a IFRS 7 *Smlouvy týkající se elektřiny závislé na obnovitelných zdrojích* (vydáno v prosinci 2024)
- Úprava standardů IFRS 10 a IAS 28 *Prodej nebo vklad aktiv mezi investorem a jeho přidruženým či společným podnikem* (vydáno v září 2014)
- Roční zdokonalení účetních standardů IFRS – 11. díl (vydáno v červenci 2024)

[Zpráva o schvalování IFRS v EU](#)

Jitka Kadlecová

jkadlecova@deloittece.com

Kontakty

V případě jakýchkoliv dotazů ohledně záležitostí uvedených v této publikaci se, prosím, spojte se svou kontaktní osobou z auditního oddělení společnosti Deloitte, s odbornou skupinou Deloitte na adrese CZ_TechnicalDesk@deloittece.com nebo s jedním z následujících odborníků:

České účetnictví

Miroslav Zígáček
mzigacek@deloittece.com

Martina Křížová Chrámecká
mkrizovachramecka@deloittece.com

IFRS a US GAAP

Martin Tesař
mtesar@deloittece.com

Soňa Plachá
splacha@deloittece.com

Gabriela Jindřišková
gjindriskova@deloittece.com

Deloitte Audit s. r. o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika
Tel.: +420 246 042 500

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

dReport: Červen 2025

Zalistujte si v pravidelném přehledu právních novinek.

Legal News [červen 2025]: Kdy by měl odvolací soud zopakovat svědecké výpovědi?

V červnovém vydání Legal News vám přinášíme pět zajímavých judikátů, které nás v uplynulém měsíci zaujaly svými dopady na právní praxi. Nejvyšší soud upřesnil, že předkupní právo nájemce bytu nepřechází na dědice, ale pouze na osoby uvedené ve speciálním zákoně. Ústavní soud se dále zaměřil na náhradu nákladů řízení při částečném zpětvzetí žaloby a zdůraznil povinnost soudů zkoumat míru zavinění. Nejvyšší soud zdůraznil nutnost zopakovat důkaz, pokud odvolací soud hodnotí svědeckou výpověď odlišně. Ústavní soud zrušil přechodné ustanovení zákona o odpadech pro jeho protiústavní pravou retroaktivitu. A v posledním judikátu Nejvyšší soud řešil okamžik počátku promlčení nároku na náhradu škody způsobené jednatelem.

V rozsudku sp. zn. 24 Cdo 187/2025 se Nejvyšší soud zabýval otázkou předkupního práva svědčícího nájemce bytu podle starého občanského zákoníku. Dovodil, že toto právo nepřechází na dědice, ale pouze na osoby uvedené v zákoně o vlastnictví bytů. V tomto případě na vnuka zůstavitelky, na kterého přešlo i právo nájmu.

Ústavní soud v nedávném nálezu sp. zn. III. ÚS 2736/23 posuzoval nárok restituentů na převod náhradních pozemků a náhradu nákladů řízení. Soudy žalobě částečně vyhověly, zčásti vzali restituenti žalobu zpět. Proto okresní soud nepřiznal žádnému z účastníků náhradu nákladů – počet i hodnota pozemků, u nichž restituenti uspěli, byly obdobné. Krajský soud výrok o nákladech změnil a uložil České republice – Státnímu pozemkovému úřadu nahradit restituentům náklady řízení v plném rozsahu. Nejvyšší soud odmítl dovolání České republiky a ta podala ústavní stížnost. Ústavní soud vysvětlil, že v případě zpětvzetí se musí soudy zabývat mírou zavinění účastníka na zpětvzetí části nároku. Pokud tak neučiní, poruší právo druhého z účastníků na soudní ochranu.

Nejvyšší soud ve věci sp. zn. 22 Cdo 759/2025 posuzoval hodnocení svědecké výpovědi soudem prvního stupně a následné odlišné hodnocení odvolacího soudu. Soud prvního stupně označil výpověď za tendenční, aniž by z ní učinil skutková zjištění. Odvolací

soud výpověď hodnotil jako věrohodnou. Nejvyšší soud však dospěl k závěru, že odvolací soud měl výpověď zopakovat, aby z ní mohl činit odlišná skutková zjištění.

Ústavní soud se v nálezu sp. zn. PL. ÚS 21/21 zabýval přechodným ustanovením zákona o odpadech. Zákon odňal příjemcům (obcím a Státnímu fondu životního prostředí) právo na část poplatku, který původci odpadu platili za ukládání odpadu na skládky podle starší právní úpravy účinné před 1. 1. 2021. Ústavní soud judikoval obecné pravidlo, že nepřipustnou pravou retroaktivitu představují také situace, kdy se zákonodárce pokouší novou normou regulovat právní skutečnosti, které se kompletně udály v minulosti s odůvodněním, že stará právní úprava byla nejasná (tzv. interpretativní zákonodárství). Napadené ustanovení tedy shledal protiústavním.

Nejvyšší soud se v rozsudku sp. zn. 27 Cdo 952/2024 řešil, v jakém okamžiku se společnost dozví o vzniku škody s ohledem na počátek promlčecí lhůty. Žalobkyně se domáhala náhrady škody z titulu porušení péče řádného hospodáře po svých bývalých jednatelech. Ta měla být způsobena proplacením fiktivních faktur. Nejvyšší soud poukázal na ustálenou judikaturu, z níž vyplývá, že v poměrech právní úpravy obchodního zákoníku počíná promlčecí doba běžet okamžikem, kdy se o škodě dozvěděl společník. To proto, že zájmy statutárního orgánu byly v rozporu se zájmy společnosti. V projednávané věci však z faktur nešlo seznat, že byly fiktivní. Společníci obecně nemají povinnost jednat s péčí řádného hospodáře a nemusejí tedy ověřovat skutečnou povahu faktur. Promlčecí doba tudíž nepočala běžet v okamžiku schválení účetní závěrky a nahlédnutí do účetnictví valnou hromadou.

Petra Schneiderová
pschneiderova@deloittece.com

Kontakty

Máte-li zájem o další informace ohledně služeb poskytovaných společnostmi Deloitte v České republice, obraťte se prosím na odborníky z právního oddělení:

Deloitte Legal s.r.o.
Churchill I
Italská 2581/67
120 00 Praha 2 – Vinohrady
Česká republika

Tel.: +420 246 042 100
www.deloittelegal.cz

[Přihlaste se k odběru dReportu a jiných newsletterů.](#)

Deloitte.

Deloitte označuje jednu či více společností Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL“), globální síť jejích členských firem a jejich spřízněných subjektů. Společnost DTTL (rovněž označovaná jako „Deloitte Global“) a každá z jejích členských firem představuje samostatný a nezávislý právní subjekt. Společnost DTTL služby klientům neposkytuje. Více informací je uvedeno na adrese www.deloitte.com/about.

Společnost Deloitte je předním globálním poskytovatelem služeb v oblasti auditu a assurance, podnikového poradenství, finančního poradenství, poradenství v oblasti rizik a daní a souvisejících služeb. Naše síť členských firem ve více než 150 zemích a teritoriích poskytuje služby čtyřem z pěti společností figurujících v žebříčku Fortune Global 500®. Chcete-li se dozvědět více o způsobu, jakým zhruba 264 000 odborníků dělá to, co má pro klienty smysl, navštivte www.deloitte.com.

Tato publikace obsahuje pouze obecné informace a společnost Deloitte Touche Tohmatsu Limited ani žádná z jejích členských firem či jejich spřízněných podniků (souhrnně „síť společností Deloitte“) jejím prostřednictvím neposkytuje odborné rady a služby. Přijetí jakéhokoliv rozhodnutí či jednání, které může mít dopad na Vaše finance či podnik, byste měli konzultovat s kvalifikovaným odborným poradcem. Žádný subjekt v rámci sítě společností Deloitte nenese odpovědnost za ztráty vzniklé jakýmkoli osobám v důsledku použití této komunikace.